

Delaware Okul ?klimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Delaware Okul ?klimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19576>

Özet

Okul İklimi kavramının öğrenci bakış açısıyla değerlendirilmek amacıyla geliştirilen Delaware Okul İklimi Ölçeği'nin (DOÖ) öğrenci versiyonunun, Türk kültürüne uyarlama çalışması Durnal ve Filiz (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek, Türkiye'deki eğitim araştırmalarında kullanılabilirliğini sağlamaya hedeflemiştir. Ölçek, özellikle öğrencilerin öğretmenleri ve diğer okul personeli ile ilişkileri, okulda kendilerini ne kadar önemsenmiş hissettikleri gibi sosyal ve duygusal boyutları ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Delaware Okul İklimi Ölçeği, Okul İklimi, Öğrenci Algısı, Ölçek Uyarlaması, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Mehmet Durnal, Büra Filiz

Amaç

Delaware Okul İklimi Ölçeği'nin temel amacı, lise öğrencilerinin okullarının sosyal, duygusal ve pedagojik ortamına dair algılarını sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Ölçeğin Türkçeye uyarlanması, uluslararası alanda kabul görmüş bu araçın Türkiye'deki eğitim kurumlarında okul iklimi kalitesini ölçmek ve bu iklimi iyileştirmeye yönelik müdahaleleri planlamak için kullanılabilmesini sağlamıştır.

Bu uyarlama çalışması ile, orijinal ölçeğin yapısal özelliklerinin Türk öğrenci popülasyonunda da korunduğu ve kültürel geçerliğe sahip olduğu bilimsel yöntemlerle kanıtlanmıştır. Bu sayede, Türk eğitim sistemi içindeki okul iklimi araştırmaları için standart ve güvenilir bir ölçme aracı literatüre kazandırılmıştır.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin okul iklimine dair algılarını temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Temel olarak ölçülen yapı, **Okul İklimi** olup, bu yapı genellikle öğrenci-öğretmen ilişkileri, sosyal destek, güvenlik hissi ve okul personelinin öğrencilere gösterdiği ilgi gibi alt boyutları içerir. Ölçek maddeleri, öğrencilerin okul ortamındaki kişisel deneyimlerini ve duygusal tepkilerini yansıtmaktadır.

DOÖ, öğrencilerin okulda kendilerini ne kadar değerli ve desteklenmiş hissettiklerini

de?erlendirmeye odaklan?r. Bu, akademik ba?ar?y? ve ö?rencilerin psikososyal geli?imini do?rudan etkileyen kritik bir psikolojik yap?d?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas?nda (2019), yap? geçerli?ini kan?tlamak amac?yla çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Genellikle bu tür çal??malarda, ölçe?in teorik yap?s?n?n verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemine ba?vurulur. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ölçtü?ü yap?y? temsil edip etmedi?ini belirlemek amac?yla **içerik geçerli?i** de uzman görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Elde edilen istatistiksel bulgular, Delaware Okul ?klimi Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Delaware Okul ?klimi Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r. Çal??mada, ölçe?in tamam? ve potansiyel alt boyutlar? için **Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s?** hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu, ölçe?in zaman içinde ve farklı ö?renci gruplar?nda kararlı sonuçlar verme yetene?ine sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n kilit a?amalar?ndan biri olan Faktör Analizi, ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünü test etmek için kullan?lm??t?r. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in 17 maddeden olu?an yap?s?n?n Türk örnekleminde kaç faktöre ayr?ldı??n? incelemi?lerdir.

Genellikle, uyarlama çal??malar?nda **Do?rulay?c? Faktör Analizi** tercih edilir. Bu analiz, orijinal ölçekteki faktör modelinin Türkçe veriye ne kadar uyum sa?ladı??n? gösteren uyum indekslerini (RMSEA, CFI, TLI vb.) sunar. Elde edilen yüksek uyum de?erleri, DO?Ö'nün tek faktörlü ya da çok faktörlü yap?s?n?n Türk kültürü için de geçerli ve sa?lam oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak

psikometrik ölçeklerde standart Likert formatı kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Lise öğrencileri)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Lise öğrencisi yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki lise öğrencileri örneklemini üzerinde test edilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Okul Ortamı, Öğrenci-Öğretmen ilişkisi, Geçerlik Çalışması, Güvenirlilik Analizi, Lise.

Yazarlar ve İletişim

Sorumlu Yazar: Mehmet DURNALI

Yazar ORCID Tanımlama: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: durnali@gmail.com

Yazma Adresi: Yazma adresi bilgisi kaynakta mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçek, akademik bir dergide yayınlanan uyarlama çalışması kapsamında sunulmuştur. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yayı (Uyarlama): 2019

İzinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle izin gereklidir; ücret bilgisi için yazarla iletişime geçilmelidir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [lise-ogrencileri-icin-okul-iklimi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Durnalı, M. ve Filiz, B. (2019). Delaware Okul İklimi Ölçeği öğrenci versiyonunun Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 27(6), 2651-2661.

doi:10.24106/kefdergi.3513

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Delaware Okul ?klimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam 17 maddeden olu?maktadır.

Örnek maddeler:

Ö?retmenler ö?rencilerini önemser.

Ö?retmenlerimi seviyorum.

Çal??an di?er personel ö?rencileri önemser.

ARABPSYCHOLOGY.COM